

## De pers over Geert van der Kolk

‘De keuze van buitenlandse locaties heeft om te beginnen al deze verdienste dat elke schijn van Hollands binnenhuisrealisme op voorhand wordt vermeden. Ook voor jeugdherinneringen en puberale miniproblemen hoeft niet te worden gevreesd. (...) Onmiskenbaar aanwezig vakmanschap.’

**Arnold Heumakers** in de *Volkscrant* over *De nieuwe stad*

‘Dit debuut gaat nu eens niet over vertrapte zandkastelen of gespijbelde kerkgang, niet over de eerste hand onder de rok en niet over vaders die in elkaar gestampt moeten worden of moeders die op ontluistering wachten. In de verhalen van Van der Kolk zijn de vaders en moeders al lang van het toneel verdwenen en de ronddwalende handen zijn door de wol geverfd. De verhalen spelen dan ook niet in een Nederlandse provincieplaats, maar in Polen, Oost-Duitsland, Amerika, El Salvador.

De kracht van de Amerikaanse verhalen ligt vooral in de dialoog. Het is verbazingwekkend hoe scherp Van der Kolk zijn figuren weet te karakteriseren eenvoudig door ze in korte zinnestelsels tegen elkaar te laten praten.’

**P.M. Reinders** in *NRC Handelsblad* over *De nieuwe stad*

‘Van der Kolk heeft aan vijftien pagina’s genoeg om van elk van dit stelletje een individueel portret te tekenen, en dat is een prestatie van belang. Zoals in bijna alle verhalen in de bundel ligt, om een uitdrukking van Von Hofmannsthal te gebruiken, de diepte verborgen aan de oppervlakte.’

**P.M. Reinders** in *NRC Handelsblad* over ‘Dagen als gras’

‘Wie zo’n verhaal kan schrijven wekt grote verwachtingen.’

**P.M. Reinders** in *NRC Handelsblad* over ‘De ontzetting van San Sebastian’

‘Ongewoon en geheimzinnig: een intrigerende wereld te midden van Zuid-Amerikaanse guerrillatoestanden. De opening van het verhaal heeft iets weg van Marquez.’

**Doeschka Meijsing** in *Vrij Nederland* over ‘De ontzetting van San Sebastian’

‘Boeken waar geen Hollandse dreef, geen Amsterdamse gracht in voorkomt.’

**Hans Bouman** in de *Haagse Post* over *De nieuwe stad* en *Klein Amerika*

‘Geert van der Kolk hanteert een unieke werkwijze: hij roept op intrigerende wijze een couleur locale op, of het nu gaat om die van New York, Warschau of Zuid-Amerika. Aan de oppervlakte zijn de verhalen emotieloos: koele registraties van gesprekken in een café, kantoor of een hotel en van gebeurtenissen tijdens reizen. Daaronder kruipen sferen van dreiging, verlies, afstand. De personages zijn altijd op plaatsen waar ze niet echt thuishoren en waar ze ook niet zullen blijven.’

**Ton Verbeeten** in *De Gelderlander* over *De bokser en andere verhalen*

‘De verhalen zijn doortrokken van een hoogst on-Nederlands gevoel voor humor.’

**Peter Gielissen** in het *Utrechts Nieuwsblad* over *De bokser en andere verhalen*

‘Van der Kolk is een schrijver met ambitie en talent.’

**Alfred Kossmann** in *Het Vrije Volk* over *De dansers*

‘Hij maakt op uitgekiende wijze gebruik van de dialoog, die brengt grote vaart in de verhalen en houdt de aandacht voortdurend gevangen.’

Het verhaal is een literaire film met verrassende beeldmontages, met vertraagde beelden en suggestieve close-ups. Door de scherpe beelden en de voortdurend opgevoerde spanning (want het verhaal is behalve navrant mooi ook nog eens heel spannend) maakt de afwikkeling diepe indruk.’

**Koos Hageraats** in *De Tijd* over ‘De ontzetting van San Sebastian’

‘Een mooi triest slot van een mooi triest verhaal over twee eenzame mensen.’

**Koos Hageraats** in *De Tijd* over ‘De liefde van Martin Pols’

‘Stilleven van over de hele wereld. Met een paar streken zet Van der Kolk het tafereel neer en gaat dat met een fijn penseel invullen. We bewonderen zijn techniek, zien grappige details en goed getroffen figuren.’

**Lucas Ligtenberg** in *NRC Handelsblad* over *De bokser en andere verhalen*

‘Het gewone leven is op een ongewone manier, maar vooral ook met liefde in kaart gebracht. Intiem, met gevoel voor humor, en drijvend op een van Van der Kolks belangrijkste kwaliteiten: de dialoog.’

**Peter Gielissen** in het *Utrechts Nieuwsblad* over *Klein Amerika*

‘De auteur behoort tot een nieuwe generatie schrijvers die op zoek is naar andere thema’s dan calvinisme, jeugdleed, masturbatie en vader/ moedercomplexen.’

**Peter Gielissen** in het *Utrechts Nieuwsblad* over *Klein Amerika*

‘Van der Kolk heeft een goed evenwicht weten te vinden tussen vorm en inhoud. Zijn spanningsbogen zijn ultrakort en zelfs bij de dunste anekdote heb je het gevoel dat de schrijver nog wel even door had kunnen gaan. Maar dat doet hij niet en dat geeft de verhalen hun suggestieve kracht.

Zeker binnen de Nederlandse literatuur is *Klein Amerika* een buitenbeentje.’

**Hans Bouman** in de *Volkskrant* over *Klein Amerika*

‘In achtendertig perfecte observaties wordt in nuchtere stijl het dagelijks leven weergegeven in een dorp “twee uur ten zuiden van St. Louis, tussen de rivier en de horizon”.’

**Wim Vogel** in *Vrij Nederland* over *Klein Amerika*

‘Een kameleontische schrijver die er moeiteloos in slaagt om zijn verhalen de eigen toon en kleur te geven van de omgeving waarin zij spelen. Die kosmopolitische kwaliteit kenmerkt ook zijn derde bundel.

De schrijver kiest als een perfecte fotograaf telkens het juiste detail, het kleine gebaar, de korte, altijd zakelijke dialoog.’

**Wim Vogel** in *Vrij Nederland* over *De bokser en andere verhalen*

‘Deze verhalen hebben iets tijdloos, omdat ze algemene menselijke eigenschappen realiseren in een rommelig, armoedig kader dat zo uit een Amerikaanse B-film geplukt lijkt. Aan het eind staat het dorp er haarscherp, als een volkomen uitgebouwde, harmonisch in elkaar schuivende epische wereld.

Van der Kolk kan personages tot fascinerend leven brengen in bruisende anekdotes, en dat is puur vakmanschap: korte typering in krachtige formuleringen, dialogen die tot het uiterste beperkt blijven, zeer handige dosering van gebeurtenissen, commentaar, en typering.’

**Jaak de Maere** in *Dietsche Warande & Belfort over Klein Amerika*

‘Van der Kolk heeft zich laten inspireren door de Amerikaanse traditie van de *short story*. [...] *De gekken van Tenakee* is een kleurrijk wonder van vertelkunst.’

**Jan Donkers** in *NRC Handelsblad over De gekken van Tenakee*

‘Een verhalenbundel van de klassieke Raymond Carver-school. *Loners en losers*, optimistisch tegen beter weten in, vrijwel zonder een cent op zak, allemaal tegen dat reusachtige decor van *The Land of the Free*.’

**Joost Zwagerman** in *HP/De Tijd over De gekken van Tenakee*

‘Van der Kolk weet deze bleke levens en kleine drama’s op een onnadrukkelijke, haast laconieke manier uit te lichten en profiel te geven. Zijn personages typeren zichzelf met hun eigen woorden en daden. Prachtig zijn de gesprekken tussen de premiejager en een flirterige filmdiva wier houdbaarheidsdatum al lang verstreken is.

Eén eigenschap van de verhalen heb ik nog niet genoemd: de humor. Die varieert van ingehouden tot hilarisch, al wordt ook hier niet gemikt op het effect. Maar de dialogen en scènes zijn vaak zo komisch, dat je er wat voor geven zou om ze verfilmd te zien.’

**Jaap Goedegebuure** in de *GPD-bladen over De gekken van Tenakee*

OP DRIFT GERAAKT

**Van dezelfde auteur verschenen:**

Romans

*Käte Jahn*

*De lachende hond*

*Twee geheimen*

*De smokkelaar van de Exuma's*

*Noordtij*

*De waterverkoper*

*Telegram voor Mecánico*

Verhalen

*De nieuwe stad*

*Klein Amerika*

*De bokser en andere verhalen*

*De dansers*

*De gekken van Tenakee*

*De drang naar zee*

Geert van der Kolk  
OP DRIFT GERAAKT

Verzamelde  
verhalen



Uitgeverij De Kring

Meer weten over deze auteur?

Zie **[www.uitgeverijdekring.nl](http://www.uitgeverijdekring.nl)** of  
**[www.geertvanderkolk.com](http://www.geertvanderkolk.com)**

© Geert van der Kolk 2014

Alle rechten voorbehouden

Auteursfoto © Bob Blanken

Omslagfoto © iStockphoto

Omslag en binnenwerk: Mulder van Meurs

NUR 302 Verhalen

ISBN 978-90-91567-40-7

[www.uitgeverijdekring.nl/op-drift-geraakt](http://www.uitgeverijdekring.nl/op-drift-geraakt)

**Dit boek is ook verkrijgbaar als eBook**



# Inhoud

- 11 'Olé!' zei de man uit Quito
- 19 De liefde van Martin Pols
- 37 Het huis bij de Kollwitzplatz
- 43 'Is dit dan leven?'
- 49 Tot weerziens
- 59 De dansers
- 123 Zomer in Alaska
- 143 In de gemeente Claiborne
- 177 De bokser
- 191 Klein Amerika
- 223 Dagen als gras
- 241 De club van Murphy
- 261 Wie zonder schulden sterft
- 273 Menselijk verkeer
- 287 Goodbye, Sheryl
- 299 De nieuwe stad
- 307 Is hier iemand die mij kan helpen?
- 317 De ontzetting van San Sebastian
- 363 Een Tsjechisch fabeltje
- 369 De vriend van Andrzej
  
- 395 Verantwoording

# 'Olé!' zei de man uit Quito



Teresa was na de Fiesta van de Heilige Salvador in de stad blijven hangen, meer zomaar dan met opzet, en na een week was haar geld op.

'Ik blijf liever hier,' zei ze. 'Thuis in Gotera is toch geen werk, en het is er zo saai door de oorlog.'

Ze zat op de rand van Antonieta's bed.

'Blijf dan,' zei Antonieta vanuit de douche. Ze waste haar voeten in de wasbak. 'Hoe laat is het? Is het al zo laat? Het water is op.'

'Ik heb geen geld,' zei Teresa. 'Don Berto vroeg gisteren wanneer ik zou betalen, omdat hij ook rekeningen heeft.'

Antonieta kwam uit de douche, in een vaalwit nachthemd. 'Ik wou dat het meer regende, dan hadden we meer water.'

'Je kan ook eerder opstaan,' zei Teresa, die haar kleren al had gewassen in de granieten bak achter het hotel. Nu was het te heet, nu kon je beter rustig aan doen.

Antonieta zette haar stoel op de galerij, in de schaduw van de tweede verdieping. Ze was al over de dertig, en klein, maar niet dik. Ze had toch twee niños, dacht Teresa. Die waren nu in Californië.

‘Berto is heel precies. En jij bent te jong voor hem,’ zei Antonieta lachend.

‘Ik heb honger,’ zei Teresa. ‘En jij? En wil je ook sigaretten?’

Teresa liep de trap af naar de hal. Don Berto was er al. Hij zat achter de balie en las de krant.

‘Buenos días, Don Berto,’ zei Teresa.

‘Is Antonieta al op?’ vroeg de propietario.

‘O ja,’ zei Teresa terwijl ze naar buiten liep.

Don Berto legde zijn bril op de krant en zijn handen plat op de balie en hij leunde voorover en duwde zich van zijn stoel. Hij was zwaar en zuchtte. Hij hees zijn broek over zijn buik en klom naar boven.

‘Buenos,’ zei Antonieta.

Ze liep haar kamer in en trok haar nachthemd op tot haar middel en ging voorover op haar bed liggen. De propietario deed de deur achter zich dicht en Antonieta dacht aan haar niños in Californië en dat ze honger had en ze hoopte dat Teresa niet te lang zou wegblijven.

Teresa wachtte op de bank in de hal. De pupusas waren warm op haar dijen. Een man met korte beentjes stond aan de balie en las Don Berto’s krant. Teresa wist wie hij was. Een zakenman uit Quito, maar veel kon het niet zijn, anders woonde hij niet in het hotel. De man keek over zijn schouder en grijnsde en trok met zijn rechteroog. Teresa keek naar buiten.

‘Je vriendin is aardiger,’ zei de man.

Don Berto kwam de trap af en zuchtte. Hij knikte naar de man uit Quito. Teresa pakte een fles water uit de ijskast en ging met de zak pupusas in haar andere hand de trap op. Antonieta zat op haar stoel op de galerij.

‘Is die man uit Quito bij je geweest?’ vroeg Teresa.

‘O ja,’ zei Antonieta lachend, ‘die gaat voor zaken naar Mexico, zegt hij, maar hij wacht hier eerst op zijn vrouw, dan

gaan ze samen. Die is niet kwaad. Als je twintig colón wilt verdienen – hij wil elke dag, net als Berto.’

Na de pupusas en een sigaret werd het ook op de galerij te heet. Teresa ging naar beneden voor nieuw water. Don Berto lag op de bank te slapen. De man uit Quito was verdwenen. Teresa haalde nog een sigaret bij Antonieta en ging naar haar kamer. M’n was, dacht ze en ze liep terug en haalde haar kleren van de lijn over de parkeerplaats achter het hotel. De zon brandde op haar hoofd en haar schouders. Ze kwam hijgend en klam van de hitte boven. Ze trok haar shirt en jeans uit en draaide de kraan van de wasbak open, maar er was geen water. Ze ging op haar bed liggen en zweette.

Vroeg in de avond werd er geklopt. Teresa stond op, liep naar de wasbak – geen water – en kleedde zich aan.

‘Heb je geen honger?’ vroeg de man uit Quito.

‘Ja,’ zei Teresa.

Er was niemand in de hal. Don Berto was misschien al naar huis, dacht ze, maar waar is Santiago dan? Op straat was het nog steeds heet, hoewel de zon al achter de heuvels was.

‘Ik hoop dat we wat regen krijgen vannacht,’ zei de man.

‘In augustus regent het elke nacht,’ zei Teresa.

In de pupusería was het benauwd. De man uit Quito bestelde dubbele porties met kaas en frijoles, en bier.

‘Waar kom je vandaan?’ vroeg hij.

‘Uit het oosten, Gotera,’ zei Teresa.

‘Maar daar is de oorlog. Ben je daarom hier?’

‘La guerra – no es nada,’ zei Teresa. ‘Het leger zijn lafaards, die durven de stad niet uit.’

‘En jij bent niet bang?’

‘Voor de muchachos? Dat zijn mijn vrienden.’

‘En Antonieta is je vriendin.’

‘Claro,’ zei Teresa verbaasd.

‘Weet je dat Antonieta Don Berto bij zich laat komen om niet te betalen?’

‘Nou en?’ zei Teresa. ‘Ze doen wat voor elkaar.’

Zodra ze buiten stonden begon het te regenen en toen ze terugkwamen in het hotel waren ze drijfnat. Santiago zat achter de balie en grijnsde naar de man uit Quito. Teresa liep naar boven om droge kleren aan te trekken, maar de man kwam achter haar aan. Hij bleef in de deuropening staan en keek naar haar borsten.

‘En wil jij wat voor mij doen?’ vroeg hij.

‘Qué?’ zei Teresa en ze draaide zich om.

De man kwam de kamer in, een hand diep in zijn broekzak en de andere legde hij op Teresa’s heup.

‘Wil je niet twintig colón verdienen?’ zei hij.

‘No gracias, ik heb geld,’ zei Teresa en ze stapte opzij.

De man uit Quito schudde zijn hoofd en liep de kamer uit. Teresa deed de deur op slot, trok haar natte kleren uit en waste zich, want er was nu water door de regen.

De man uit Quito liep terug naar de hal.

‘Wat is er aan de hand?’ vroeg Santiago.

‘Ja, wat is er aan de hand,’ zei de man. ‘Die uit Gotera is toch een putita, of niet?’

‘Maar claro, hombre,’ zei Santiago. ‘t Zijn allemaal putitas hier.’

Santiago was dronken. Hij was al dronken, elke avond, als hij van Don Berto overnam. Hij woonde in de hal en sliep op de bank. Je moest zeker vijf keer bellen voor hij opendeed ’s nachts, maar hij was nooit boos. Dat lukte hem niet meer. Santiago had een broer die in East Brunswick, New Jersey woonde, ‘vlak bij New York’. De broer had geschreven dat hij in een garage werkte, en zelf ook een auto had en een vrouw en dat hij gelukkig was. Dat had Santiago hem nooit vergeven.

De man uit Quito pakte een fles water uit de ijskast en ging naar zijn kamer. Santiago wachtte vijf minuten, deed de voordeur op slot en liep naar boven en klopte bij Teresa.

‘Ik ben ’t, Santiago,’ zei hij.

Teresa schoot in haar kleren, die nog nat waren.

‘Wat is er?’ vroeg ze.

Santiago grijnsde en ging op de rand van haar bed zitten. Teresa bleef in de deuropening staan.

‘Don Berto maakt problemen,’ zei hij, ‘omdat je je kamer nog niet betaald hebt.’

‘Maar ik krijg geld, volgende week,’ zei Teresa. ‘En bovendien, er zijn zat kamers vrij.’

‘Don Berto is een man van zaken, zegt hij.’

‘Ik kan ook werken,’ zei Teresa, ‘wassen, en schoonmaken.’

Santiago zweeg en keek naar haar borsten en haar buik. Teresa rilde, van de natte kleren en van de tocht door de deuropening.

‘Ik zal met Don Berto praten,’ zei Santiago, ‘maar alleen als je mijn vriendin bent.’

Hij stond op, lichtte zijn linkerhiel van de vloer en schudde zijn kloten in zijn hand.

Teresa stond vroeg op, om Don Berto voor te zijn. Ze ging eerst naar de centrale bananenmarkt voor ontbijt, en daarna naar de overkant van de rivier, naar de vluchtelingen. Vluchtelingen zijn vrouwen. Ze wonen in huizen van golfplaat en ze bakken pupusas en hun niños voetballen in het stof. Teresa liet zich trakteren op frijoles en Coca Cola door een muchacho die ook uit het oosten kwam, maar ‘volgende week’ naar Californië vertrok. Pas toen het weer donker was, maar nog voor het begon te regenen, liep ze terug naar het hotel.

De man uit Quito stond midden in de hal, met zijn rug naar de straat en zijn gezicht naar Santiago achter de balie. Hij

stond iets door zijn knieën gezakt en met zijn handen voor zijn kruis, en hij schudde zijn heupen naar voren en terug.

‘Antonieta, hombre, die is goed,’ zei hij. ‘Vooral van achteren.’

Santiago lachte en de man uit Quito grijnsde en Teresa liep door de hal naar de trap.

Boven hoefde ze niet lang op Santiago te wachten.

‘Don Berto zegt dat je moet betalen. Schoonmaken hebben we niet nodig.’

Hij bleef nu in de deuropening staan. Teresa stond ook op.

‘O,’ zei ze.

‘Maar ik weet wel wat anders,’ zei Santiago.

‘Wat dan?’ vroeg Teresa.

‘Kan ik niet zeggen. Je moet me vertrouwen.’

‘Dat is goed,’ zei Teresa.

‘En mijn vriendin zijn,’ zei Santiago.

Hij stapte van de drempel naar Teresa. Teresa draaide zich om en keek naar de muur. Santiago drukte met zijn onderbuik tegen haar billen en met zijn handen tegen haar buik.

‘Niet nu,’ zei Teresa. ‘Mañana.’

‘Maar laat ’m toch, wat kan jou ’t schelen?’ zei Antonieta ’s morgens.

Ze zat op de trap, tussen de benen van Teresa. Teresa zat een tree hoger en pikte de luizen uit Antonieta’s haar.

‘Hij is vies,’ zei Teresa. ‘Hij stinkt.’

Antonieta lachte.

‘Dan draai je je om, dan zie je ’m niet en dan ruik je ’m niet.’

Die avond pakte Santiago van onder de balie het schrift waarin Don Berto boekhield. Achter het nummer van Teresa’s kamer schreef hij: ‘Betaald.’ Hij had al te veel gedronken in zijn leven, Santiago, en erg slim was hij niet. Don Berto was heel precies, en een man van zaken. Hij spaarde de kartonetjes van het pleepapier en van een nieuwe rol maakte hij

drie kleintjes. Daar was hij druk mee 's ochtends, tussen Antonieta en siësta. Maar Don Berto woonde niet in het hotel, hij kwam pas 's morgens terug. Santiago sloot af en klom naar Teresa.

Haar deur was op slot.

'Ik voel me niet goed,' zei ze, 'en ik ben ook moe.'

Santiago liep terug naar de hal en pakte de looper die naast het schrift van Don Berto lag. Maar Teresa was wel slim. Ze had haar sleutel aan de binnenkant in de deur laten zitten en een kwartslag gedraaid.

'Als je me niet binnenlaat vertel ik Don Berto dat je geen geld hebt en ook niks krijgt, en dan gaat hij naar de politie,' zei Santiago.

Teresa antwoordde niet en besloot morgen maar naar Gotera terug te gaan.

Santiago vloekte wel, maar hij was geen doorzetter. Bovendien werd er gebeld. Voor de deur stonden drie niet zo lange, maar bonkige mannen. Ze hadden alle drie een snor, en een groot uitgevallen polstas tegen hun zij geklemd. 'Policia Nacional,' zeiden ze, maar dat wist Santiago zo ook wel. In de polstassen zaten revolvers. Ze kwamen wel vaker, vanwege de oorlog, want ze waren overal op zoek naar subversivos. Een van hen bleef in de hal en onderzocht Don Berto's schrift; de andere twee gingen naar boven. Antonieta's papieren waren in orde, want Don Berto was heel precies, maar de man uit Quito en Teresa moesten mee naar beneden.

'Ik ben op weg naar Mexico,' zei de man uit Quito, 'voor zaken, maar ik moet op mijn vrouw wachten en ik heb een permiso van Migración.'

'En jij?' vroeg een van de snorren aan Teresa. 'Waar kom jij vandaan?'

'Uit het oosten, Gotera,' zei Teresa.

'Vluchteling?'

Teresa aarzelde en keek toen Santiago recht aan.



‘Ze komt hier werken, schoonmaken, en wassen,’ zei Santiago.

‘Waar is je permiso dan?’

‘Die heeft Don Berto, de propietario,’ zei Teresa. ‘Ik zal hem morgenochtend vragen.’

De snorren twijfelden. Teresa was nog jong, en guapa, maar je wist nooit hoe die subversivos eruitzagen. Dat maakte de oorlog zo ingewikkeld. De policias besloten om maar ergens anders te gaan onderzoeken. Santiago deed de voordeur op slot.

‘Zo,’ zei hij en klemde zijn tong om zijn bovenlip.

Teresa draaide zich om en liep naar de trap, maar de man uit Quito zat wijdbeens midden op de derde tree en telde met zijn vuist zijn kloten.

‘Eerlijk is eerlijk,’ zei hij en hij grijnsde.

Santiago knoopte en ritste en trok haar jeans naar beneden en hij pakte met twee handen haar knie en lichtte een voet uit de pijp en duwde haar naar de bank. Ze struikelde bijna over de broek om haar enkel en ze ging op de bank zitten maar Santiago duwde haar achterover. Ze was niet bang, het was haar wel eerder overkomen, thuis in Gotera, maar ze had er een hekel aan en Santiago stonk zo en haar linkerbeen zat klem tegen de rugleuning en Santiago vloekte want zijn linkerbeen gleed van de bank op de stenen vloer en Teresa zei: ‘Wacht even,’ en duwde hem van zich af en draaide zich op haar buik en een kwartslag en liet haar knieën op de vloer zakken, die koud was, en Santiago neukte haar als een hond.

‘Olé,’ zei de man uit Quito.